

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rei Christianae Apvd Iaponios Commentarivs

Trigault, Nicolas

Avgvstae Vindelicoꝝ, 1615

De Nangasaquiensi Collegio ac reliquis ibi nostrorum sedibus. Capvt III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68745](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68745)

breui socijs carituros: hoc enim iam ipse Dynasta prædixerat, cum eo videlicet Patre rem Christianam in suis terris interituram. Permulti pro eo, quod eum sanctitatis nomine suspiciebant, petierunt sibi dari quippiam earum rerum, quibus ille utebatur, ut eius apud se memoriam cōseruarent. Huius inter cæteros maximè, quos desiderari hoc triennio scripsimus, mors desiderium fecit. non ideo solum quod similibus operariorum penuria maximè laboramus: sed quod illius Ecclesiæ incolumitas ex huius vita pendeat, id visum est mox simul atque oculos clausit, maximo omnium mærore, Diuinorumque Iudiciorum admiratione, prout suo loco narrabitur. Hæc de mortuis: viui quas habuerunt vires, in frugiferis laboribus collocarunt; sed sui quoque memores, annuis è B. P. N. præscripto commentationibus, spiritum feruoris attraxerunt, & contractum puluerem excusserunt.

*De Nangasaquiensi Collegio ac
reliquis ibi nostrorum sedibus.*

CAPVT III.

NAngasaquium Lusitani commercij sedes, & Iaponiensis Ecclesiæ caput, varia habet nostrorum domicilia, quibus in omnibus, è societate nostra hoc triennio vixerunt summum
quinq;

quinque supra quinquaginta; minimum duo supra quadraginta: è quibus viginti & plures erant ferè sacerdotes. De singulis sedibus non ideo pauca dicam, quod non multa dici possent, sed in sedibus diu constitutis, cum omnia suum cursum tenent, paucis multa decet comprehendere: nam etiam optima quæque sæpius repetita, nauseam pariunt. In Collegio igitur duplex fuit nostrorum in re Christiana procuranda labor, altero Neophyti excoluntur, altero Ethnici ab idolis auocantur. Neophytorum ardor subiectis semper adhortationum ignibus fouetur & crescit; sacramentorum frequentia, quotannis frequentior: peculiare fuit asseruandi publico in sacrario augustissimi sacramenti institutum; id hætenus iustis ex causis non fuerat, nunc quia nouum pietatis studium innouauit, illud solemnè primum supplicantium pompa ab episcopo circumgestatum per publicos ciuitatis vicos (à quo iam diu nostri Gubernatoris Ethnici vitio abstinerant) in æde affabrè nobili sacrario recluditur, habentque in eo fideles è præsentia conditoris, reuerentiæ ac religionis incitamentum. Nihil de quadragenarij ieiunij concursibus, nihil de sextæ feriæ concionibus & applausu plangentium, nihil de publicis flagellationibus aliud dicam, nisi quod dicitur omittendo. Cum Ethnicis plus est ferè laboris, nec minus solatij. Urbis incolæ omnes, vt arbitror, sunt

C 5 iam

iam diu Christiani, sed quoniam è varijs locis ad Lusitani commercij lucra concurratur, nullo non anno insignis ad Christi gregem numerus aggregatur, qui hoc triennio toto excreuit ad ter mille octuaginta, ijs solū ad numerū adductis, qui adulti Christi sacra susceperūt: ab his deinde ad suos reuersis, Religionis nostræ sanctissimæ fama quaqua versus euulgatur, tam insignem in maritimo portu piscationem animorum, nihil ita promouit, vt Christiani oppidi sanctitas & Neophytorum in tenenda religione contentio. Hi enim è nosocomij instituto, è misericordiam profitente sodalitia, è templorū ornatu, è concursu ad ædes sacras, non indigna ratiocinatione legis sanctitatem metiuntur, cuius splendor eò magis enitet, quò propius cum Iaponiensium sectarum tenebris componitur.

1609. Duo sunt in quibus maximè Neophytorum pietas bis intra biennium enituit. Alterū est cum sæcularis aņi Iubilæum ac generalis criminum indulgentia, Iaponiensem Ecclesiam, cū suo capite tantis locorum interuallis vnitam, hoc demum anno recreauit, cuius euulgatio anno supra secularem nono, tota Iaponia discurret, ita distributa, vt operarijs vicissim ad expianda Neophytorum peccata succedentibus, commodus esset ordo, in tanta operariorum paucitate: eius in hoc solum domicilio meminimus, eiusdem quippe rei similitudo, pro locorum varietate

tate diuersa, colligi æque potest ac narrari: si quid alibi erit illiustrius, id solum commemorabitur. In hoc igitur oppido, Neophyti planè omnes sese ad eam indulgentiam obtinendam, præscriptis legibus accinxerunt: pleriq; tamen vniuersæ vitæ, vel plurium annorum, conscientia rationem à memoria repetiuerant. ieiunia, largitionesq; elemosynæ nomine collatæ, ab ijs etiam vsurpabantur, & egenorum quidem è vicinis socijs ad misericordiæ famam concurrentium, tanta fuit multitudo, vt Ethnicos cõplures prouocarit: non fuere pauci, qui præscripta pietatis opera, per varias hebdomadas repetita, ideo iterabant, ne quo fortasse vitio tam insigni beneficio priuarentur. incredibilis fuit per eos dies sociorum labor, sed cælesti solatio delinitus, cū viderent, id in vltimis Orientis finibus esse cõpletum, quod in Euangelio legimus: alias oues habeo, quæ non sunt ex hoc ouili, illas oportet me adducere, & fiet vnum ouile & vnus Pastor.

1611, Alterum in quo postea insolitus Religionis ardor eluxit, est, cum solemnī pompa B. Parentis nostri Ignatij, in Beatorum numerum recensio, primū est apud Iapones celebrata, cuius celebritatis læticia, singulas nostrorū sedes peruagata, totius Iaponiensis Ecclesiæ pietatem inflamauit: ad omnes enim visum est pertinere. Beatum illū societatis IESV parentē, sacris officijs prosequi, à cuius filijs, ipsi post tot sæculorū tenebras

bras veræ fidei lumen accepissent: de qua celebritate in hoc solo domicilio scribam, è quo reliqua possunt coniectari; nisi si fortè quid peculiare annalium memoriam postularit. Apud Nangasaquienses igitur hoc maximè modo festiua fuit hæc prima parentis nostri celebritas, tametsi non pro eo, quod par erat, aut optabatur; nam socij, vrbis Governatorem Ethnicum veriti, de pompa remittere, quàm Ecclesiæ pecem indiscrimen adducere maluerunt. Primum è varijs sedibus Patres fratresque, & Alumni ad celebrandum eum diem sunt euocati; ædes, quo maximo potuit apparatu, ornata est. In ara principe B. Patriarchæ effigies collocata, pontificio ritu primæ vespere decantatæ, quadraginta sacerdotes sacris induti vestibus, Pontifici assistebant, quin etiam è familijs D. Dominici, D. Augustini ac D. Francisci Religiosi quotquot in vrbe commorantur affuere; insignis porro Musicorum instrumentorum concentus fuit, & piorum carminum quæ recens in beati laudem scripta fuerant, harmonia, & ea talis fuit, vt nemo sibi extremo in orbe, sed in media Europa versari videretur, post vespertium officium, per celebriores vrbis vicos supplicantium ordines explicantur, cum iam vicos, Neophyti exornassent, festoque apparatu complures aras, quæ transeundum erat, erexissent. Antistes noster sub Conopæo gestabat sanctæ Crucis sacrum frustu-

frustulum, vna cum reliquijs B. P. Ignatij, præi-
bat cum eius effigie, pretiosè adornata, Collegij
Rector, & post eum Nostri sacerdotes, fratres,
Alumniq; omnes sacris induti vestibus, pro
cuiusque gradu & ordine, modò psalmos, modò
pia in laudem B. P. carmina concinebant: post
hos vrbis pleraquè sodalitia sequebantur, sin-
gula singulis vestium symbolis, crucibus, vexil-
lisque distincta: sodalibus singulis manu cere-
os flosculis insignes gestantibus: multitudineq;
ipsa atque ordine magnum agmen splendide
educebant, pietate, silentio, modestiâ pom-
pam superante: qui deinde comitabantur, aut
è fenestris ianuisque spectabant, erant pene in-
numeri, ijque, quod summæ admirationi fuit,
sine tumultu ac strepitu, raro in cætibus magnis
euentu. Ethnici permulti ad spectandum accur-
rere: ille ipse primarius vrbis Gubernator Chri-
stianæ legis Hostis acerrimus, exijs vnus fuit,
qui totam eam pompam multis collaudauit:
aiebat enim se nihil simile alias vnquam per v-
niuersam vitam spectasse, aut se spectaturum
sperasse: ac si prius rescisset id parari, mandatu-
rum se, vti vici euerrerentur atque ornarentur,
& vt longius ea pompa procederet, ipse sibi the-
atrum ad spectandum excitasset, vt palam & per
otium omnia spectaret: rem enim ita sanctam
atque compositam decere ab omnibus attente
spectari, Hæc Gubernator. Sub noctem lucernæ
complu-

complures circum Collegij septa sublimioribus
 locis, vnde spectari possent, incensæ; idem Præ-
 sul suis in ædibus factitavit, & quoniam omnes
 intra varij coloris tralucentia inuolucra splen-
 debant, spectantium oculis blandiebantur. idem
 in reliquis vrbis templis, & vicis celebrioribus
 actitatum, quin ex altera fluminis parte eadem
 publicæ lætitiæ & gratulationis signa videban-
 tur. Die insequenti Missa pontificio ritu & appa-
 ratu itidem, celebratur, sacra concio Iaponicè ac
 Lusitanè habita intra ædem, celebritati finem
 imposuit, quamquam festis ignibus nox quoq;
 insequens, vt pridie tota colluxit: magna fuit o-
 mino illius diei alacritas, nec importuna ad la-
 ponensium laborum asperitatē temperandam,
 1609. Verùm è Collegio ad reliquas intra
 urbem Nostrorū stationes diuertamus. De
 Tyronibus, qui peculiari sub urbem in loco e-
 ducantur, septē ac decem emissis religionis vo-
 tis in veteranorum numerum transiērunt. Noso-
 comium solita sedulitate vrgetur. è nostris illud
 subinde duo: subinde tres moderati, ac tametsi
 videri poterat tristi onerariæ interitu in ægros
 collocatos sumptus vltra sustineri non posse; ta-
 men tanta fuit sodalium, qui hanc rem curant, in-
 sumā tenuitate liberalitas, vt superiorum anno-
 rū munificentia superarit, & constat plerosq; ex
 ijs tenuis copix, quæ in ægros cōtulere subsidia,
 sibi non superflua detraxisse: quo in genere mu-
 lieres

lieres è sodalitia, quæ muliebri nosocomium curant, palmam retulere: & vt omnes intelligerent, quam acceptum Deo esset hoc opus, sequenti argumento potest comprobari. Iapones in immani procella quidam, cum se viderent ad extrema deuenisse, visi sunt sibi nihil gratius se Deo facturos, quam vt à vectoribus in Nosocomij sumptum stipem colligerent, rati se clementiam Diuinam prouocatos, si eam in ægros exercerent. Nec mora, mare placatum periculo naufragos exemit, & in hoc ipso portu saluos & incolumes conseruauit, & animaduersum est, aliud nullum Nauigium ex ijs quæ hoc anno soluerant, patrium portum tenuisse.

Nosocomij sedulitatem sodalitia cui à misericordia nomé est, ita imitatur, vt noluerit superari. illi è nostris subinde tres, subinde pauciores Præfectos inuenio, à quibus sodales ijs in officijs, quibus miseratio vel in animum, vel in corpus exerceri solet, diriguntur, huic non à sodalibus solum, sed à Neophytis quoq; nihil hoc anno minus, plus etiam aliquanto quam superioribus oportuna stipe subuentum. E Neophytis vnus propinquam lugebat, vi repentina morbi, ante expiata confitendo peccata sublatum; ad eius animum, si fortè, vt verebatur, indigeret, panis eripiendum, sacrificia, pro mortuis votiua, celebrari cupiebat; sed obstabat res angusta domi: in Iaponiensi quippe Ecclesia salutaris instituto, cum sacrificijs huiusmodi
stipem

stipem aliquam in egenos tribuendam coniungunt. Sollicitus hic de propinqui salute Neophytus, in ædem sacram venit, & alteram è durabus quibus amictus erat tunicis exuens, sacerdoti nostro, qui misericordiæ sodalitis præest, egeno cuiquam largiendam offert, uti sacrificiû propinquo impetret: Noster Neophyto sollicitudinem gratulatus, vestem reddit, quod nemo magis egeret; pro mortuo sacrificium celebrat simul blandè solatus, quod non ita multo ante, qui inexpiatus obierat, pontificiæ indulgentiæ liberalitatem fuisset consecutus.

His misericordiæ Christianæ salutaribus institutis, erecta hoc tempore noua aliquot sodalitia accesserunt. Nam præter Assumptæ virginis cætum, qui solitum pietatis cursum tenet, adiunctus est alius sodalium ordo, ab Augustissimo sacramento appellatus, huic occasionem dedit noua in hoc Mysterium pietas, ex quo publicè cæpit asseruari. Eius institutionis die, sodales talari rubra induti, & facem manu præferentes circum templi porticus explicato agmine supplicarunt. Quot mensibus solemnibus sacrificio intersunt, deque eo refecti participant, hoc sodalitis aucta est pietas, non diurnâ solum sed etiam nocturnâ sacri pignoris visitatione, quo tempore cum ædis ingressu arceantur, ad eius valuas prouoluti orationi operam dare nonnulli consueuerunt,

Ædes

1611. Ædes etiam sacra recens in antiquo
urbis cœmiterio excitata est, ad eam procuran-
dam sodalitiū ab Diuo Michaelē nuncupatū
eodem tempore instituitur, & nondum sodali-
tiorum finis. Coreæ contermini apud Iapones
plurimi in hoc maximè oppido commorantur;
ab ijs ædi sacræ area comparata, sacellum inte-
rim erectum, & sub D. Laurentij tutela sodali-
tium nostrorum hortatu institutum, vt hoc a-
liquando semine traduces in Coreæ regnum fi-
dei plantæ transferantur.

*E Nangasaquiensi Collegio so-
ciorum excursiones.*

CAPVT V.

NON contenti socij numerosioris in Iaponia
Collegij, Urbanis ad rem Christianam ex-
ercitationibus; longius excurrerunt: ac prima
quidem excursio fuit in Insulas Goto nuncupa-
tas, ad eas sacerdos vnus, ex more cum socio per-
uenit, Neophytos hoc annuo rerum spirituali-
um adiumento solaturus. Trimestre solet esse
spatium, quod vtiliter Neophytis confirman-
dis collocatur, nec in his stare solet fructus, pro-
lapsos aliquot, aut propediem lapsuros erexe-
runt confirmaruntque: ex Ethnicis verò centū
supra quinquaginta cæteris annumerati sunt.

D

nullus